

Synpunkter på plansamråd för detaljplan för Svärdet 7 m.fl. Dnr MSN 2024/84

Inledning

Danderyds Villaägareförening är försiktigt positiv till att tomställda kontorslokaler omvandlas till bostäder. På så sätt kan man slippa att omvandla befintliga villatomter och t.o.m. riva kulturmärkta fastigheter för att bygga nya äldreboenden. Kön till närliggande Kevinge Trygghetsboende är långt och vi blir äldre och äldre och kommunen har ett ansvar för sina äldre. Vi skall inte tvingas belasta andra kommuner när vi blir äldre och sköra. Har vi under ett långt liv bott i kommunen och betalat skatt till kommunen så är det Danderyds kommun som skall ta hand om oss på ålderdomen. Många blir kvar alldeles för länge i sina villor, som blir en belastning när de egna krafterna inte längre räcker till. Många vill gärna se en ung familj flytta in i den trivsamma villan. Det finns flera undersökningar som visar att 70 % av landets befolkning vill bo i villa. Danderyd uppfyller i stort sett detta önskemål. Nämnas kan också att 83 % av barnen (0-18 år) bor i villa i Danderyd. Villaboende är en attraktiv boendeform för barnfamiljer. Boende i Svärdet 7 är knappast attraktivt för barnfamiljer.

Fråga är dock hur väl man kan anpassa befintliga kontor till bostäder. Hur ser rumsfördelningen ut. Hur är det med kök och hygienutrymmen etc. Och hur ser utomhusmiljön ut. Finns det utrymme för grönskande uteplatser t.ex. och är omgivningen i övrigt lämplig.

Närheten till Danderyds Centrum och tunnelbanan är klart lockande. Promenader i intilliggande kulturmärkta villaområden likaså. Dock är området rätt så kuperat. Mörby Centrum ligger ju på en kulle.

Det kan vara skäl att påminna om att Kvarteret Svärdet 7 m.fl. (Östra Klingsta) fram till början av 1970-talet bestod av blomstrande villaträdgårdar. Den ökande trafiken på Roslagsvägen (nu E18) skapade dock bullerproblem för de boende i området. Detta ledde till att kommunen beslöt att exploatera området med nuvarande bebyggelse som skydd mot bullret. Detta skedde inte utan protester! Villatomter exproprierades och de boende fick flytta. Och de boende på vägens andra sida (Bergaområdet) drabbades av ytterligare buller, nu från reflekterat ljud från de nya byggnaderna i Klingsta!

Bebyggelsen av "Östra Klingsta" skedde på ett ganska brutalt sätt, som lämnade övergången mellan villastad och stenstad ganska så obearbetad. Kan kanske vara läge att rätta till detta genom att kontorshusen sänks några våningar för att bättre harmoniera med villabebyggelsen och dess grönska. Kanske kunde grönyttorna förstöras genom att anlägga grönytor på bekostnad av vissa byggnader.

Samrådet, Yrkande

Det brukar vara en ovana att nya byggplaner presenteras strax före semestrarna och med en 3 veckors tid för samråd, för berörda att yttra sig. Så också detta år. Som dessutom är valår!

Det är helt orimligt för hårt arbetande människor att kunna ta in, smälta och hantera en sådan situation och dessutom skriva ett väl genomtänkt yttrande. **Därför yrkas att anstånd beviljas till efter valet, förslagsvis 30 september, för att komma in med yttrande.** Det hinner hända mycket

under valrörelsen som kan påverka och t.o.m. förbättra projektet. Det bör också påpekas att något offentligt samrådsmöte inte ägt rum. En gemensam föredragning, där medborgarna kan ställa sina frågor, efterlyses. Man lär sig mycket av andras frågor.

Utredningar

Betydande resurser har lagts ner på utredningar, samtliga 7 genomförda av fristående konsulter:

- Bullerutredning, (Tyréns) 28 sidor, beställt av kommunen
- Dagvatten- och skyfallsutredning (Norconsult) 52 sidor, beställt av Kungsleden
- Luftkvalitetsutredning (SLB) 44 sidor, beställt av Danderyd
- Miljöteknisk utredning (Norconsult) 33 sidor, beställt av Danderyd
- Social- och barnkonsekvensanalys (Landskapslaget) 44 sidor, beställt av Danderyd
- Trafikutredning (Sweco) 18 sidor, beställt av Danderyd
- Trädinventering (Slottsträdgården Ulriksdal) 16 sidor, beställt av Castellum

Samtliga till synes väl genomarbetade och ambitiösa. Och visst är det bra med så mycket kunskap som möjligt. Och visst är det bra med att få perspektiv utifrån, men det är också bra med lokal kunskap. Att känna till lokala förhållanden och lokal kultur. Fråga är hur ser samarbetet mellan utredarna och kommunens tjänstemän ut. Var finns tjänstemannaansvaret. Har konsulten fått rätt uppdrag och har konsulten kommit med klart besked. Vem ansvarar om resultatet blir fel?

Det är helt omöjligt, även för den kunnige, att under en kort tid på 3 veckor tränga in i dessa mångordiga och mångsiffriga utredningar, som ofta slutar i en "bedömning". Inga garantier alltså, och var finns marginalerna. Vem ansvarar ifall inte "bedömningen" håller? Det är skäl att påminna om begreppen ALARA (As low as reasonably achievable), ALARP (As Low As Reasonably Practicable) eller BAT (Best Available Technique). Måste man alltid balansera precis på gränsen?

Och varför behövs det så många utredningar i ett ärende där byggnaderna redan är på plats? Och varför använder man sig av standard planförfarande i ett så uppenbart komplicerat projekt? Frågorna är många och belyser vikten av en väl genomtänkt process under en längre tid än ynka tre veckor.

Vad gäller bullerutredningen hänvisas till de av Riksdagen under Reinfeldtregeringen antagna bullernormerna för vägtrafikbuller, där man efter omfattande kritik från bl.a. vetenskaplig sakkunskap höjt bullernormen för vägtrafik från den av WHO rekommenderade bullernormen 55 dB(A) utomhus till 60 dB(A), i vissa fall 65 och även 70, uppenbarligen ovetande om att decibelskalan är logaritmisk och att därför en förhöjning med 3 decibel motsvarar fördubblat bullertryck, och en förhöjning med 5 decibel motsvarar en förhöjning av bullertrycket med 3 gånger och en förhöjning med 10 decibel motsvarar en förhöjning av bullertrycket med 10 gånger! Det blir kraftigt buller!

Är det inte dags att lägga E18 i tunnel genom Danderyd, såsom länge diskuterats.

Kanske kan Svärdet 7 m.fl. återfå sin forna form av grönskande villaträdgårdar?

Vi förbehåller oss rätten att under resans gång komma in med ytterligare synpunkter.

Danderyd/Enebyberg den 27 juni 2026

För Danderyds Villaägareförening/Anita Enflo, ordförande

Anita Enflo, fil.dr

Rosenvägen 27, 182 45 Enebyberg

e-post anita.enflo@gmail.com, tel 0705 21 48 24